

Stopnjevalno priredje

Pozdravljeni, učenci!

Prejela sem nekaj zelo dobrih **ocen oz. kritik**, najboljše so romale naprej kot prispevki za šolski časopis. Če svojega spisa še niste poslali, nič hudega, čakam do konca tedna.

Tudi **glasovanje za najlepši miselni vzorec** je aktivno, trenutno je v veliki prednosti miselni vzorec št. 2. Čas za glasovanje se prav tako izteče v nedeljo.

Današnja ura bo spet posvečena slovnici. Spoznali bomo stopnjevalno in posledično priredje.

Katera priredja smo že spoznali?

Pri vsakem od njih smo navedli:

1. pomensko razmerje med stavkoma/stavki
2. značilne veznike
3. kako je z vejico

Ponovimo že znana priredja:

PRIREDJE	RAZMERJE MED STAVKI	VEZNIKI	VEJICA
vezalno	zaporedna ali sočasna dejanja	in, pa, ter	Če je veznik, ni vejice. Če ni veznika (naštevanje), je vejica.
ločno	izbira (uresniči se natanko ena od možnosti)	ali, ali – ali, bodisi – bodisi, ali pa	Ni vejice. (Za razliko od podredno zložene povedi, kjer pred <i>ali</i> vejico pišemo.)
protivno	nasprotje (nekaj pričakujemo, zgodi se ravno nasprotno)	a, ampak, vendar, toda, temveč, marveč, pa	Vejico pišemo.

Zdaj ste pa vi na vrsti. Rešite naloge v 2. delu samostojnega delovnega zvezka, str. 51–str. 56 (nal. 1–11).

Preglejte s pomočjo rešitev (avtorji SDZ so jih objavili na portalu Učim te):

2. naloga:

Ne, kviz Male sive celice ni namenjen vsem osnovnošolcem, ampak le sedmošolcem, v igri Abeceda pa lahko sodelujejo tudi učenci osmih ali devetih razredov.

3. naloga:

- 3 Drži? Ne drži? (največ 2 točki, najmanj 0 točk)
- 5 Izberi tematiko (dodatne 3 točke)
- 1 Od pet proti nič (največ 5 točk in najmanj 0 točk)
- 2 Izberi težavnost (največ 5 točk in najmanj 1 točko)

4. naloga:

Po smislu, npr.:

Ne, ta trditev ne drži, saj je grajal glasno navijanje navijačev in njihovo uporabo rekvizitov.

5. naloga:

Na primer, tri lastnosti od:

motivirani, morajo imeti hitre reflekse/bitni spretni, pametni, enotni

6. naloga:

Gledalci po pošti (na TV Slovenijo 1) pošljejo odgovor na vprašanje, ki ga v kvizu postavi voditelj.

7. naloga:

a-naloga:

- 1. dvojica povedi:

Dogodka: **gledajo jo otroci, spremljajo jo družine, mladina in odrasli**

Dogodka sta potekala **sočasno**/drug za drugim.

- 2. dvojica povedi:

Dogodka: **prinesejo rekvizite, glasno navijajo**

Dogodka sta potekala sočasno/**drug za drugim**.

- 3. dvojica povedi:

Dogodka: **gledajo kviz, v njem sodelujejo**

Dogodka sta potekala **sočasno**/drug za drugim.

b-naloga:

	Dogodka sta potekala sočasno/zaporedno.	Eden od dogodkov je bil nepričakovan, izrazitejši.
1. dvojica povedi	A	B
2. dvojica povedi	A	B
3. dvojica povedi	A	B

c-naloga:

Pisec je v povedih uporabil veznike **ne samo – ampak tudi, ne le – temveč tudi, ne samo – marveč tudi**.

Z njimi je izrazil posledično/časovno/vzročno/**stopnjevalno**/pojasnjevalno razmerje.

8. naloga:

- Nikoli ni slabe volje in je poln energije. **je povezal**
- Tekmovalci so pri odgovorih ne le pametni, marveč tudi spretni. **je stopnjeval**
- Voditelj Pavle Ravnohrib ni samo voditelj oddaje, ampak zna tudi motivirati tekmovalce. **je stopnjeval**
- Vsako leto se sedmošolci intenzivno pripravljajo nanj in se pri tem tudi veliko naučijo. **je povezal**
- O zmagi odloča ne samo znanje, ampak so pomembni tudi hitri refleksi in sreča. **je stopnjeval**
- To pa je tudi namen oddaje in njenih ustvarjalcev. **je povezal**

9. naloga:

a-naloga (ustno):

Po smislu.

b-naloga:

12-letni Gašper ni le bister fant, temveč je tudi zelo radoveden. Rad brska po internetu ter si s filmi in glasbo širi obzorja svoje domišljije. S svojim prijateljem in simpatijo se ne družijo, ampak le pogovarja prek skypa. Stvari se zapletejo, ko Gašper spozna, da se odnos med njegovimi starši spreminja. **Tudi sam doživlja ne samo stisko zaradi težav v šoli, ampak tudi z vrstniki.** Po maminem odhodu Gašperjevo življenje postane kot v filmu. Oče ga odpelje k prijaznemu neznancu, ki živi sredi gozda. Ima svinjo za hišnega ljubljence in se pogovarja s ptiči. Nima niti računalnika. **V tej pripovedi bo delček sebe prepoznal ne samo vsak mladostnik, ampak tudi odrasel. Avtorjev način pripovedovanja je ne le duhovit, temveč je zgodba ponekod tudi razgibana in napeta.** Roman tako prepričljivo prinaša pripoved o odraščanju v sodobnem svetu in je berljiv. **To je knjiga ne samo za lahkotno branje, ampak vsebuje tudi optimistično sporočilo.** Pisatelj je povedal: »Življenje je zelo lepo, včasih pa malo zapleteno. Z življenjem se moramo spopasti in se z njim boriti za življenje.«

10. naloga:

Po smislu, npr.:

- Gašper rad ne samo brska po internetu, **ampak s filmi in glasbo razvija tudi domišljijo/ampak se tudi pogovarja preko skypa.**
- Neznanec nima le svinje za hišnega ljubljence, **temveč se tudi pogovarja s ptiči.**
- Roman prinaša ne samo pripoved o odraščanju, **ampak ima tudi optimistično sporočilo.**
- Življenje ni samo lepo, **ampak je včasih tudi zapleteno.**
- Z življenjem se moramo ne le spopasti, **ampak se moramo z njim tudi boriti.**

11. naloga:

a-naloga:

✓ **Kdo je glavna oseba v filmu.**

Kdaj in kje je bila premiera filma.

✓ **S kakšno težavo se sooča družina.**

✓ **Kako je prikazan film.**

✓ **Komu je film namenjen.**

Katere nagrade je dobil film.

✓ **Kdo je odigral glavno vlogo.**

✓ **Kako je svojo vlogo odigrala glavna igralka.**

Koliko je bila stara glavna igralka.

b-naloga:

V filmu Moja sestra suhica se dvanajstletna Stela neprestano primerja s starejšo sestro Katjo. Katja je **ne samo** uspešna drsalka, **ampak** je **tudi** odlična dijakinja. Oba starša Katjo obožujeta **in** Stela želi slediti njenim stopinjam. Starši ne opazijo tega, **kar** vidi Stela. Katja se ne počuti dobro, preveč trenira **in** premalo jí. Svet se Steli obrne na glavo, **ker** odkrije sestrično težavo z motnjo prehranjevanja. V filmu je življenje prikazano **ne le/ne samo** v vseh njegovih odtenkih, **ampak /temveč tudi** brez olupšav. V njem se posrečeno prepleta resna tema s humorjem. To je film za otroke, **vendar** izgleda kot film za odrasle. To pa zato, **ker** otrok ne podcenjuje. Stelina vloga je zelo zahtevna, **a** Rebecka Josephson deluje naravno in popolnoma neustrašno. Mlada novinka je uprizorila predstavo **ne samo/ne le** očarljivo, **ampak/temveč** je bila **tudi** privlačna.

Stopnjevalno priredje

KAJ JE ZNAČILNO ZA STOPNJEVALNO PRIREDJE?

1. Podobno je vezalnemu, a je drugi dogodek močnejši/pomembnejši od prvega.
2. Značilni vezniki: ne samo – ampak tudi, ne le – temveč tudi, ne samo – marveč tudi.
3. Med deloma povedi JE vejica.

(Prepiši v zvezek.)

Če snov razumeš, lahko danes zaključiš s slovenščino.

Če ne, pa lahko:

- pošlješ vprašanje na moj elektronski naslov;
- rešiš naloge in prebereš snov na povezavah:

- o <https://eucbeniki.sio.si/slo9/2847/index2.html>
- o <https://eucbeniki.sio.si/slo9/2847/index3.html>